

Šiandien Lietuvai skirtas svarbiausias Europos saugaus eismo apdovanojimas - už pastarojo dešimtmečio pasiekimus gerinant eismo saugą mūsų šalis apdovanota Europos transporto saugos tarybos (ETSC) „PIN Award“. Iš visų Europos šalių, kurias vertina ši organizacija, Lietuva yra vienintelė Europos Sąjungos valstybė, nuo 2011 m. iki 2021 m. perpus sumažinusi žūčių keliuose skaičių.

„Sveikinu ir labai džiaugiuosi, kad Lietuva gavo šį išskirtinį apdovanojimą už pasiekimus, gerinant eismo saugą keliuose. Jį Lietuva pelnė daugelio žmonių ir institucijų nuosekliu darbu. Per dešimtmetį žuvusiųjų keliuose skaičių pavyko sumažinti 51 proc. – tai didelis visų mūsų pasiekimas. Nors ir padarėme didžiulę pažangą, deja, žūčių mūsų keliuose vis dar per daug, tačiau einame teisinga kryptimi ir svarbu ją išlaikyti“, – sakė susisiekimo ministras Marius Skuodis.

Žuvusiųjų skaičius sumažėjo per pusę

Praėjusiais metais Lietuvos keliuose žuvo 147 žmonės – tai yra 51 proc. mažiau nei 2011 m., kai šalies keliuose netekome beveik 300 eismo dalyvių. Tarp ETSC vertintų kitų, ne ES šalių, daugiau pasiekė tik Norvegija, žūčių skaičių sumažinusi 52 proc.

2010 m. Europos Komisija (EK) yra delegavusi ETSC organizuoti šalių, kurios yra pasiekusios reikšmingiausių rezultatų mažindamos aukų skaičių keliuose, apdovanojimo renginius. Šiuo tikslu ETSC ir EK kasmet organizuoja konferenciją, kurios metu pristatoma ES šalių saugaus eismo pažanga. Geriausių rezultatų pasiekusi šalis apdovanojama „PIN Award“ prizą, jį įteikia EK transporto komisaras ir ETSC vadovas.

„Europos keliuose kasmet žūsta apie 20 tūkst. žmonių, ir šiems skaičiams sumažinti reikės daug sunkaus darbo, politinės valios ir investicijų. Lietuva yra puikus pavyzdys šalies, kuri kovoja su šia problema daugeliu aspektų – prieš vairavimą neblaiviams, leistino greičio viršijimą, taip pat nustatydamas nuobaudas pažeidėjams, gerindama infrastruktūrą ir strategiškai planuodama. Taigi, šis apdovanojimas yra tikrai pelnytas“, – sveikindamas Lietuvą su apdovanojimu sakė ETSC vykdomasis direktorius Antonio Avenoso.

Įvertinti pasiekimai

ETSC ekspertai įvertino ir kitus svarbius Lietuvos dešimtmečio pasiekimus, kurie lėmė šiais metais šaliai skiriamą apdovanojimą. Tai ilgalaikė valstybinė eismo saugumo programa „Vizija – nulis“, siekianti dar bent 50 proc. sumažinti žūčių keliuose skaičių iki 2030 m. ir

nulio žūčių iki 2050 m.; vidutinio greičio matuokliai, nuo 2018 m. įrengti bemaž 100 kelių ruožu, ir apie 400 stacionariųjų greičio matuoklių; nuo 2019 m. veikianči antialkoholinių variklio užraktų programa, taikoma nustatytiems neblaiviems vairuotojams – kaip alternatyva vairavimo teisių atėmimui; 0 promilių profesionaliems ir pradedantiesiems vairuotojams bei 0,4 promilės riba kitiems.

Taip pat įvertintas 2019 m. pradėtas detalus eismo įvykių priežasčių tyrimas; nuo 2018 m. šalies mastu vykdomas pėsčiųjų perėjų saugumo vertinimas ir jų saugumo didinimas; esminė dviračių takų plėtra Vilniuje nuo 40 km 2015 m. iki siekiamų 160 km 2023 m. ir kuriama nauja eismo įvykių informacinė sistema, kuri leis detaliau įvertinti žuvusiųjų ir sužeistųjų statistiką, įskaitant ir gydymo ištaigų duomenis.

Europos saugaus eismo apdovanojimų metu pristatyta veikla ir Lietuvos siekiai

Briuselyje nuotoliniu būdu surengtoje apdovanojimų ceremonijoje Susisiekimo ministerija pristatė savo šiandienos veiklą ir siekius saugaus eismo srityje. Per praėjusius metus Lietuvoje įgyvendinta daugiau kaip 1000 eismo saugos priemonių – buvo rekonstruojamos pavojingos pėsčiųjų perėjos, įrengiamos žiedinės sankryžos, tobulinama infrastruktūra, skirta pažeidžiamiausiems eismo dalyviams, gerinamas kelių ir gatvių apšvietimas, įrengiamos eismo salelės, greičio mažinimo ir inžinerinės eismo saugos priemonės, gerinama sauga kelkraščiuose. Be to, įrengiama vis daugiau vidutinio greičio matuoklių, gerinant infrastruktūrą stipriai mažinamas juodųjų dėmių keliuose skaičius. Eismo sauga rūpinamasi kompleksiskai – siekiant saugaus vairavimo, saugesnių transporto priemonių, didinant infrastruktūros saugumą, vykdant švietėjišką veiklą, analizuojant eismo įvykių priežastis.

Susisiekimo ministras M. Skuodis šio apdovanojimo proga dėkojo visiems prisidėjusiems prie eismo saugos gerėjimo – valstybės institucijų darbuotojams, policijos ir Lietuvos transporto saugos administracijos pareigūnams, kelininkams už eismo saugos gerinimo priemonių diegimą keliuose ir miestų gatvėse, švietimo įstaigoms, savivaldybėms, svarbius tyrimus vykdžiusiems Transporto kompetencijų agentūros darbuotojams ir kiekvienam vairuotojui už vairavimo kultūros lygio auginimą.

Šiomet suteiktas PIN apdovanojimas Lietuvai – jau antras. 2011 m. tokį apdovanojimą mūsų šalis yra pelniusi už žūčių keliuose sumažinimą perpus 2001–2011 m. laikotarpiu. 2019 m. ETSC Lietuvą pripažino absoliučia lydere ES pagal žuvusiųjų keliuose skaičiaus mažėjimą 2001–2018 m. laikotarpiu.

Europos transporto saugos tarybos vykdomoje Kelių saugumo charakteristikų indekso (PIN)

programoje dalyvauja 27 ES valstybės bei Jungtinė Karalystė, Norvegija, Serbija, Šveicarija
ir Izraelis. Daugiau informacijos – 2022 m. PIN tyrimo ataskaitoje čia: www.etsc.eu/pin16.

